

## Zorgeloos (op)groeien in Midden Drenthe

### Vooraf

De WMO-raad gemeente Midden Drenthe (afgekort WMO-raad) reflecteert hierbij op het rapport “Zorgeloos (op)groeien in Midden Drenthe”. Met plezier en toewijding hebben wij kennis genomen van de inhoud. Het is goed, duidelijk, overzichtelijk, laagdrempelig geschreven, ofschoon we wel op onderdelen vonden dat het korter en compacter had gekund. We kregen soms een gevoel van herhaling dan wel meervoudig op aspecten terugkomen zonder dat het een meerwaarde had of bijdroeg aan de leesbaarheid of dat het nodig was om het te begrijpen. Alles staat er wel in, de onderdelen zijn nauwgezet en in balans aan bod gekomen.

Hieronder onze reflecties en conclusies. Als bijlage hebben we een korte samenvatting van de voor de WMO raad belangrijkste punten opgenomen.

### Reflecties en conclusies

1. Belangrijke uitgangspunten bij het bereiken van de beleidsdoelen zijn: 1) positief jeugdbeleid is het uitgangspunt. 2. meer jeugdparticipatie in het beleid, 3) inzet op versterking van de leefomgeving, 4) jongeren zijn niet los te zien van de omgeving waarin zij opgroeien, 5) positief jeugdbeleid en jeugdhulp moet met elkaar te verbonden worden.  
→ **WMO-raad: eens.**
2. Het rapport biedt goed inzicht en duidelijk overzicht in: 1) demografische gegevens, 2) gezondheid & geluk, waaronder stress, roken, alcoholgebruik, drugs, seksuele gemeenschap, social media, gamen, pesten, 3) armoede en schulden, 4) onderwijs met beleving, verzuim, schooluitval, voor- en vroegschoolse educatie (VVE), 5) jeugdwerkloosheid, 6) jeugdhulp, kindermishandeling en huiselijk geweld.  
→ **WMO-raad: eens met inhoud en strekking.**
3. Al met al gaat het best goed met de Jeugd in Midden-Drenthe. Dat vinden de jongeren zelf ook, blijkt uit diverse onderzoeken. De gemeente scoort redelijk gemiddeld ten opzichte van het landelijk en of Drents gemiddelde. Er blijven altijd aandachtspunten waar extra inzet gewenst is.  
→ **WMO-raad: eens en vindt het tevens ook hoopvol en perspectiefrijk.**
4. In Midden-Drenthe ontvangt jeugd 2% meer dan landelijk jeugdhulp. De gemeente moet blijven transformeren, vernieuwen om zo nog beter passende jeugdhulp te kunnen aanbieden. Het uitgangspunt daarbij is dat opgroeien zoveel mogelijk gebeurt in de eigen omgeving zonder de negatieve consequenties van alcohol, drugs, overmatig gamen en verkeerd gebruik van social media. Beoogde Resultaten geven weinig SMART geformuleerde resultaten/ doelen weer, waardoor resultaten niet of nauwelijks meetbaar zijn.  
→ **WMO-raad: onderschrijft dit, maar ziet nog beperkt “wat, hoe en wanneer” extra inzet geleverd gaat worden en met welk beoogd (praktisch) resultaat.**
5. Een belangrijke rol en verantwoordelijkheid is met name weggelegd voor ouder(s) van die groep van kinderen en jeugd (13% , die voortijdige aandacht en stut-, steun-, hulp- en of zorg nodig hebben.  
→ **WMO-raad: dit onderdeel is wat onderbelicht en vraagt om concretisering van de aanpak.**
6. De aanbevelingen van zowel de rekenkamercommissie als I&O Research komen goed aan bod en zijn vastgelegd in beoogde resultaten.  
→ **WMO-raad: eens met de beoogde resultaten.**
7. Belangrijk voor dit soort rapporten is, dat ze goed in elkaar zitten, compleet en juist zijn.  
→ **WMO-raad: die indruk heeft de WMO-raad en daarvoor dus op voorhand onze complimenten,**

*maar ook vragen wij ons af of dit rapport ook gelezen en begrepen kan worden door de kinderen en jeugd zelf. Als participatie en zelfregie belangrijk zijn, zou dat kunnen (ergo moeten) beginnen bij zo'n rapport als startpositie.*

8. Er wordt nergens in de nota gesproken over op welke wijze opvoeders/ouders worden betrokken bij deze punten en preventie.  
→ **WMO-raad: er vanuit gaande dat dat wel zeker de bedoeling is, graag expliciteren en communiceren "hoe".**
9. Als opmerking bij punt 5, 6 en 7: Kinderen met een verstandelijke beperking, kinderen met een lichamelijke beperking, of kinderen met een verstandelijke en lichamelijke beperking (dubbel gehandicapt) worden niet apart genoemd.  
→ **WMO-raad: Zijn hier 1) überhaupt en zo ja 2) voldoende voorzieningen/scholen voor in Midden-Drenthe?**  
→ **WMO-raad: is er en zo ja welke aandacht is er voor preventie bij deze doelgroep (en hun ouders)?**
10. Jonge mantelzorgers verdienen meer aandacht.  
→ **WMO-raad: wordt dit onderschreven en indien ja, zijn/komen er initiatieven indezen?**
11. Niet voor alle kinderen zijn er voldoende passende voorzieningen  
→ **WMO-raad: wordt dit onderschreven en indien ja, zijn er initiatieven voor die specifieke doelgroepen in ontwikkeling of te verwachten?**
12. Op het gebied van cultuur valt er in de gemeente een gat.  
→ **WMO-raad: onderschrijft de gemeente dit en zijn/komen er initiatieven bijvoorbeeld voor gezamenlijk gebruik van faciliteiten?**
13. Als maatstaf voor volgende rapporten, nota's, documenten over kinderen - jeugd - jongeren (tot 23 jaar) adviseert de:  
→ **WMO-raad: zorg ervoor dat het betreffende stuk door de doelgroep zelf te lezen en te begrijpen is. Zeker als meedoen - participatie - eigen regie belangrijk is/wordt gevonden.**

Midden Drenthe, 12.10.2020  
WMO-raad gemeente Midden Drenthe  
namens deze

Jacqueline Zwiebel (aandachtsgebied jongeren)  
Monique Hoving (secretaris) en  
Peter Vereijken (voorzitter)

## Bijlage: Zorgeloos (op)groeien in hoofdlijnen

### Score van 87%

De “Ik zit lekker-in-mijn-vel” score van de kinderen en jongeren in Midden-Drenthe is hoog. Veruit de meeste kinderen hebben goed contact met hun ouders en voelen zich gezond en fit. En als het even iets minder gaat worden ze goed geholpen. Gemiddeld geven jongeren hun leven een 8.2. Met 87% van de 7.000 jongeren in onze gemeente gaat het heel goed. Om die score omhoog te krijgen kiest de gemeente ervoor om de totale leefwereld van de kinderen betrekken, waardoor vroegtijdig signalen herkend worden als een kind buiten de boot dreigt te vallen. De gemeente is veel meer gericht op voorkomen in plaats van op het oplossen van problemen. Dit vraagt een andere manier van denken en doen van iedereen die betrokken is bij jeugd(beleid), denk hierbij aan o.a. ouders/opvoeders, scholen, welzijnswerk, wijkagent en vrijwilligers.

### Met 13% gaat het (even) minder

13% van de kinderen heeft soms (2019) wat extra ondersteuning nodig in de vorm van jeugdhulp. De gemeentelijke ambitie voor de toekomst is dat nóg meer kinderen in gemeente Midden-Drenthe de kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen, zodat ze gezond en veilig te kunnen opgroeien en zware jeugdzorgondersteuning minder nodig is.

### Gemeente = regisseur

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor bijna alle vormen van Jeugdhulp. Aandacht voor preventie en het voorkomen van zwaardere en complexere zorg was er minder, met als gevolg dat kinderen juist sneller in de zwaardere zorgtrajecten terecht kwamen. De meerwaarde van deze beleidsnota is de kanteling van de zorgkant naar de mogelijkheden die er zijn voor alle jongeren om hun talenten te ontdekken en te ontplooien. Het huidige jeugdbeleid dateert uit 2010.

### Actualisatie van reeds bestaand beleid

Zorgeloos (op)groeien in Midden Drenthe is een actualisatie van de huidige beleidsnota ‘Talenten in Midden-Drenthe 2010-2014’. De gemeente is zich steeds meer gaan richten op alle jongeren in plaats van de relatief kleine groep kwetsbaren en er heeft een omslag plaatsgevonden naar steeds meer vraaggericht werken. Daarnaast is de afgelopen jaren gewerkt aan de opbouw en (door)ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Midden-Drenthe, hieruit zijn de drie Jeugdteams in Beilen, Smilde en Westerbork voortgekomen. Ook de komende jaren wordt de lijn, die met het CJG is ingezet als portaal voor alle opvoed en opgroevragen, gecontinueerd en wordt een (huisartsen)praktijkondersteuner Jeugd ingezet. Omdat de gemeente de eindverantwoordelijkheid heeft over het hele jeugdterrein, heeft de gemeente de regie.

### Stimulerende opvoed- en opgroeiomgeving en sociale omgeving

Alle kinderen in Midden-Drenthe verdienen een sterke basis van waaruit zij zich maximaal kunnen ontplooien. Daarvoor is in ieder geval een stimulerende opvoed- en opgroeiomgeving nodig, door een harmonieuze gezinsomgeving, goed onderwijs en door veel voorzieningen voor sport en vrije tijd in de buurt te creëren. Verbreding van het sociale naar fysieke domein zal in 2022 vorm moeten krijgen met de inwerkingtreding van de omgevingswet.

Graag wil de WMO-raad nog specifiek aandacht willen vragen voor de groep van jonge mantelzorgers. Het is belangrijk dat zij zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en worden meegenomen in het preventiebeleid en -aanpak.

Er wordt verder in de nota nergens benoemd, dat Midden-Drenthe niet voor alle kinderen genoeg voorzieningen kan bieden. De aanwezige middelbare scholen zijn geschikt voor kinderen die het VMBO advies hebben gekregen. Kinderen met een HAVO of VWO advies, kunnen hooguit tot het derde jaar in de gemeente terecht en zijn daarna op omliggende gemeenten aangewezen. Hetzelfde geldt voor vervolgopleidingen, ook die zijn niet in Midden-Drenthe te vinden en voor een universiteit kan men enkel

buiten provincie terecht. Dit betekent dat sommige kinderen al op jonge leeftijd veel moeten reizen. Door de afbraak van het openbaar vervoer in de dorpen, betekent dit vooral flinke aantallen kilometers fietsen of ouders bereid vinden om te halen/brengen. Er zijn weinig buslijnen die regelmatig rijden, de haltes liggen buiten de dorpen, zijn slecht verlicht en niet overdekt en de aansluiting bij een overstap naar de trein is slecht. Kinderen en jongeren die gaan studeren vertrekken om deze redenen al snel uit de gemeente en keren over het algemeen ook niet meer terug, maar blijven elders wonen.

#### 7 Kaders en aanpak

Zorgeloos (op)groeien in Midden Drenthe is de resultante van: 1) Jeugdwet, 2) landelijk actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd', 3) Transformatieagenda, 4) het coalitieakkoord 'Sociaal en ondernemend Midden-Drenthe', 5) Bewegen en Leefstijl 2019 – 2023, 6) projectplan 'kwetsbare jongeren 2019-2021' en 7) ontwikkeling van de omgevingsvisie.

Dit alles leidt tot een domein-overstijgende aanpak en vraagt om het verbinden van diverse expertises en beleidsterreinen. Deze expertises betreffen onder andere het onderwijs, kwetsbare jongeren, WMO, participatie, veiligheid, cultuur, sport en bewegen.

#### Gemeentelijke visie in 9 thema's

Kinderen en jongeren (-9 maanden tot 23 jaar) in Midden-Drenthe kunnen in hun eigen leefomgeving zo normaal, gezond en gelukkig mogelijk opgroeien. Ieder kind heeft recht op een goede start en een eerlijke kans om -naar eigen vermogen- de weg naar een gezonde en gelukkige toekomst te vinden. Jeugdigen ontvangen de juiste hulp wanneer dat nodig is. De concrete doelen werden vertaald in 9 thema's. Jeugddoel 1 t/m 7 gaat over het creëren van een positief opvoedklimaat, jeugddoel 8 en 9 hebben betrekking op de benodigde ondersteuning. De items zijn: 1) Ik heb vrienden en ik hoor erbij, 2) Ik doe aan sport, muziek, dans of iets anders, 3) Ik ga met plezier naar school, 4) Ik heb goed contact met mijn ouders, 5) Ik voel mij gezond en fit, 6) Ik eet en drink gezond, 7) Ik ben of voel mij rustig in mijn hoofd, 8) Ik word geholpen als het even niet zo goed met mij gaat en 9) Ik word geholpen als ik (tijdelijk) problemen heb. Bij punt 2) kan nog worden opgemerkt dat op het gebied van cultuur er een flink gat valt in de gemeente. Er zijn geen theaters, bioscopen of disco's. Het cultuur- en activiteiten aanbod is zeer beperkt voor jongeren, zeker in verhouding tot het sport aanbod. Juist de kinderen die buiten de boot vallen, omdat ze minder hebben met sport, hebben meer moeite om in hun directe woonomgeving aansluiting te vinden met andersoortige activiteiten.